

ArtsenAuto

Opinie

Opinie

Artsenauto.nl biedt journalisten, bestuurders en professionals uit de zorg een podium om hun visie op de medische wereld onder de aandacht te brengen of commentaar te leveren op actuele ontwikkelingen in de zorg.

[Lees alle artikelen van Opinie](#)

Adviseer liever dialoog

Elke de Quay zet zich als betrokken ervaringsdeskundige in voor de bevordering van dialooggestuurde zorg; ze doceert aan het UMC Utrecht, schrijft en geeft input bij verbeteringstrajecten ([BeterinGesprek.nl](#)).

De Orde van Medisch Specialisten (OMS) adviseert een eigen bijdrage van patiënten voor een second opinion als een van de mogelijkheden om de stijgende zorgkosten terug te dringen. De patiënt is echter 'opgevoed' met het idee van recht hebben op. 'Second opinion: recht kan u redden!' wordt vermeld op de site [mensengezondheid.infonu.nl](#). Ook de overheid en zorgverzekeraars presenteren en faciliteren een second opinion als een recht en service: 'U kunt een second opinion aanvragen als u twijfels heeft

over de diagnose of de behandeling die uw eigen behandelaar voorstelt.' Los van de financiële kosten kan het traject van second opinion echter juist nadelig zijn, voor de patiënt, de zorg en de relatie met de arts.

Onze dochter had acht jaar lang onbegrepen ernstige meervoudige beperkingen. Onze zoektocht naar een diagnose en optimaal behandelplan bracht ons langs vele (academisch) specialisten en second opinions. Een traject dat uiteindelijk leidde tot de diagnose. We zijn gelukkig met deze uitkomst. Toch zou ik een patiënt een beroep op het recht op een second opinion niet zomaar aanraden. Er wordt té gemakkelijk over gedacht, door zorgvragers én door zorgverzekeraars die het als 'service' aanbieden. Wij hebben ons vaak heel eenzaam gevoeld terwijl zo veel artsen zich bezighielden met onze vraag, zonder helder aanspreekpunt en zonder eenduidige behandeling. Het was een slopend lang traject.

In het gunstige geval luidt de conclusie van de second opinion hetzelfde als de eerste én kun je gewoon onder behandeling blijven bij je eigen behandelaar omdat deze relatie niet beschadigd is. Maar wat als de relatie wél onder druk is komen te staan als de tweede mening afwijkt van de eerste? En wie vertelt je welke van de twee het meest probeert is? Waarmee en met wie wil je verder? En kan dat, krijg je die keuze? Wanneer dat niet optimaal

verloopt, val je tussen de wal en het schip: twee of meer visies en behandelplannen of helemaal niets: geen behandeling, geen behandelaar, niet één verantwoordelijk arts.

Veel redenen om een second opinion aan te vragen, zoals twijfels en wantrouwen, zijn te voorkomen door goed samen te werken. Ga de dialoog aan en wees open en helder over verwachtingen en twijfels. Bij twijfel doen arts en patiënt er beter aan sámen een second opinion aan te vragen, een intercollegiaal consult, al dan niet in één ruimte: dialooggestuurde zorg. Nut en noodzaak zijn duidelijk; onderzoeken hoeven niet nodeloos herhaald en het zorgstelsel wordt effectief en efficiënt gebruikt. Dat zou de service zijn waarmee zorgverzekeraars hun klanten zo graag van dienst zijn. En aldus zou het advies van de OMS moeten luiden: cultuurverandering en dialooggestuurde zorg.

Dit opiniestuk is geschreven mede dankzij de inspirerende dialoog met prof. dr. Michèl Willemsen, UMC St Radboud, waarvoor veel dank.